

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 459

van **ADELINE BLANCQUAERT**

datum: 4 februari 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vlaamse handhavingsbevoegdheden - Versnippering

In haar beleids- en begrotingstoelichting (BBT) 2022 (*Parl.St.* VI. Parl. 2021-22, nr. 13-L/1) stelde de Vlaamse minister van Justitie dat zij komaf wil maken met de versnippering van de Vlaamse handhavingsbevoegdheden binnen de verschillende Vlaamse administraties. Zo heeft zij op 1 januari 2022 het startschot gegeven voor het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving binnen het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken waarin zij het Vlaamse algemene handhavingsbeleid wil samenbrengen. Daaruit kan worden afgeleid dat het beleid van alle inspectiediensten binnen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen met andere woorden vanuit dit nieuwe agentschap voortaan centraal gecoördineerd en gestuurd zal worden.

Bevraagd over voormelde plannen van zijn collega van Justitie, stelde de Vlaamse minister van Dierenwelzijn tijdens zijn beleids- en begrotingsbespreking 2022 op 24 november 2021, dat hij zijn inspectie Dierenwelzijn koesterde, alsook dat hij deze inspectiedienst dan ook volledig onder zijn bevoegdheid wenst te behouden.

Een quasi gelijkaardig standpunt volgde van de Vlaamse minister van Landbouw tijdens haar beleids- en begrotingsbespreking 2022. Volgens de minister hebben haar landbouwinspectiediensten dermate specifieke bevoegdheden dat er weinig interferentie zal zijn met de hoger beschreven 'oefening' van haar collega-minister van Omgeving.

1. a) Op welke wijze en in welke mate heeft de Vlaamse minister van Justitie haar plannen om het algemene Vlaamse handhavingsbeleid te centraliseren binnen haar nieuw Agentschap Justitie en Handhaving voorafgaand besproken met haar collega's bevoegd voor respectievelijk de inspectie Dierenwelzijn en de landbouwinspectiediensten, nu er bij deze ministers ogenschijnlijk weinig animo bestaat (meer zelfs, minister Crevits noemde de plannen van minister Demir slechts een 'oefening') om een deel van hun handhavingsbevoegdheden op beleidsvlak af te staan aan de Vlaamse minister van Justitie?
- b) Kan de Vlaamse minister van Justitie verduidelijken wat de exacte opdrachten en doelstellingen zullen zijn van de cel algemene handhaving die zal worden opgericht binnen haar nieuw Agentschap Justitie en Handhaving?
2. In welke mate zal deze centralisatie van het algemeen Vlaams handhavingsbeleid binnen het nieuwe Agentschap Justitie en Handhaving:

- a) een budgettaire impact hebben op de verschillende inspectiediensten binnen het beleidsdomein Omgeving, binnen de landbouwinspectiediensten en binnen de inspectie Dierenwelzijn?
- b) een impact hebben op de personeelsbezetting binnen de onder vraag 3.a) vermelde inspectiediensten, is het de bedoeling dat personeel vanuit deze inspectiediensten zal overgaan naar het Agentschap Justitie en Handhaving (zo ja, hoeveel personeelsleden en vanuit welke diensten zal er gerekruteerd worden) of zullen deze vacatures binnen het nieuwe agentschap extern ingevuld worden, in hoeveel vte's (voltijdequivalenten) wordt hiervoor voorzien en wat is desgevallend het jobprofiel van deze vacatures?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (315), Ben Weyts (317), Zuhal Demir (459)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 459 van 4 februari 2022

van **ADELINE BLANCQUAERT**

Het is een misvatting dat het beleid van alle inspectiediensten binnen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen voortaan vanuit het nieuwe agentschap centraal gecoördineerd en gestuurd zal worden. Dat is nooit ergens bepaald geweest en zou indruisen tegen het Vlaams Regeerakkoord. Het samenvoegen van inspectiediensten heeft immers zowel voor- als nadelen. De zorginspectie heeft bijvoorbeeld andere doelstellingen dan de omgevingsinspectie of onderwijsinspectie. Er moet vooral gekeken worden waar het nuttig is om nauwer met elkaar samen te werken of waar zaken binnen bepaalde beleidsdomeinen kunnen samengevoegd worden, zoals ik recent aankondigde voor de inspectiediensten binnen het beleidsdomein Omgeving. Hierbij gaat om de vijf handhavings- en inspectiediensten met een gelijkaardige milieuopdracht:

- o de afdeling Handhaving van departement Omgeving (met onder meer de milieu-inspectie)
- o de Natuurinspecteurs van Natuur en Bos
- o Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
- o Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
- o Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Hier rond is recent een oefening opgestart, waarbij ook de resultaten van de audits die ik bestelde, meegenomen zullen worden.

1. De hoofdopdrachten van de nieuwe afdeling handhaving binnen het Agentschap zijn de volgende:

i. Coördineren van de strafrechtelijke handhaving door o.a.

- o De minister bevoegd voor justitie te ondersteunen bij het overleg tussen de federale minister van justitie, het College van Procureurs-generaal en de deelstaten
- o De correcte vertegenwoordiging en effectieve betrokkenheid van de door de Vlaamse regering afgevaardigde vertegenwoordigers in de expertisenetwerken garanderen
- o Een behoorlijke wisselwerking tussen de strafrechtelijke en bestuurlijke handhaving garanderen via de recent opgerichte gespecialiseerde werkgroep bestuurlijke handhaving in de schoot van het expertisenetwerk strafrechtelijk beleid
- o De bijdrage van de Vlaamse overheid aan het Nationaal Veiligheidsplan en de Kadernota Integrale Veiligheid coördineren, evenals de coördinatie van de evaluatie van deze plannen. Dit gebeurt m.a.w. in nauw overleg met de inhoudelijk bevoegde diensten.
- o Het vaststellen (per legislatuur) van de prioriteiten in het strafrechtelijk vervolgingsbeleid. Dit gebeurt ook in nauw overleg met de inhoudelijk bevoegde diensten.
- o Advies te verlenen over de aanvragen van vakministers om de Vlaamse minister bevoegd voor justitie een verzoek tot positieve injunctie te laten richten aan de federale minister van justitie

ii. Stroomlijnen van de (traditionele) bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving door o.a.

- o Het verder uitwerken en implementeren van het kaderdecreet bestuurlijke handhaving van 22 maart 2019 dat, anders dan de naam doet vermoeden, naast de regels voor bestuurlijke handhaving, ook

- regels voor strafrechtelijke handhaving bevat zodat een eenvormig handhavingskader ontstaat waarin ook de wisselwerking tussen bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving eenvormig wordt geregeld
- o Het coördineren van de bijstandsverlening aan OLAF bij bestuurlijke onderzoeken naar fraude met Europese gelden
 - o Het voorbereiden van samenwerkingsakkoorden o.m. met betrekking tot
 - a) de wederzijdse uitwisseling van informatie uit het strafdossier en het bestuurlijk sanctiedossier in het kader van een alternatieve bestuurlijke sanctiëring, b) de oprichting van een interfederaal AFCOS (anti-fraud coordination service)
 - o De ontwikkeling van een bestuurlijk sanctieregister dat ontwikkeld wordt als een Vlaams digitaal handhavingsplatform zodat de gegevens in een latere fase gekruist kunnen worden in het kader van integriteitsbeoordelingen. De Vlaamse regering besliste op 18 juni 2021 dat de informatie over bestuurlijke vervolging en beboeting voor alle Vlaamse materies wordt opgenomen in het bestuurlijk sanctieregister.
 - o Coördineren van de algemene beleidslijnen voor
 - toezicht, opsporing en vervolging, nadat minstens het advies van het College van procureurs-generaal en de verschillende vervolgingsinstanties en inspectiediensten van de inhoudelijk bevoegde beleidsdomeinen werd ingewonnen.
 - bestuurlijke sanctiëring, na advies te hebben ingewonnen van de inhoudelijk bevoegde beboetingsinstanties
 - o Opmaken van een handhavingsrapport dat wordt samengesteld op basis van de jaarlijkse verslagen van de inhoudelijk bevoegde inspectie-, vervolgings- en beboetingsinstanties met een toelichting over hun activiteiten, een analyse en een beoordeling van het toezicht-, opsporings- en vervolgingsbeleid in het voorbije jaar, alsook de prioritaire doelstellingen voor het komende jaar. Dit rapport wordt opgesteld en bezorgd aan de Vlaamse regering dat dit rapport vervolgens meedeelt aan het Vlaamse parlement, zodat er een parlementair debat over kan plaatsvinden, en dat daarna ook openbaar wordt gemaakt.
 - o Het coördineren van aanvragen voor toegang tot politionele databanken
 - o Het beheer van een arrestendatabank met rechtspraak in strafzaken m.b.t. Vlaamse regelgeving
- iii. Het uitwerken van regelgeving en instrumenten voor het bestuurlijk handhaven van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit

Wat het stroomlijnen van de verschillende inspectiediensten betreft, werden al verschillende stappen ondernomen, door o.a.:

- Een oplijsting te maken van alle inspectiediensten, hun opdrachten en contactgegevens;
- Een oefening te maken rond de samenwerking van een aantal inspectiediensten, zowel op Vlaams of interfederaal niveau. Heel wat inspectiediensten hebben samenwerkingsverbanden opgestart met verschillende diensten ter verscherping van hun eigen beleid;
- Een oefening op te starten binnen het beleidsdomein omgeving om alle inspectiediensten met een gelijkaardige milieuopdracht op elkaar af te stemmen en samen te voegen;
- Het opstellen van een algemeen handhavingskader in het kaderdecreet bestuurlijke handhaving (KBH). De eventuele aanpassingen hierrond worden binnenkort besproken binnen de schoot van de Vlaamse Regering;
- Het oprichten van een inspectieraad werd ook opgenomen in het voorstel van KBH, dat nog wordt besproken op de Vlaamse Regering. Er vindt nu reeds regelmatig een overleg plaats tussen de verschillende handhavingsdiensten door het projectteam Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid;

- Het oprichten van een bestuurlijk sanctieregister waarbij alle sancties van de verschillende handhavingsdiensten in een tool zullen worden verzameld zodat inspectiediensten kunnen nagaan of er in bepaalde situaties al sancties werden opgelegd door andere inspectiediensten.
2. De sub 1 opgesomde opdrachten werden ook voor de oprichting van het nieuwe agentschap al uitgevoerd, met name door het projectteam Coördinatie Vlaams Handhavingsbeleid. Dit team zal de opdrachten van de afdeling verder waarnemen totdat het project einde 2024 wordt beëindigd.

De oprichting van het nieuwe agentschap heeft geen budgettaire of personeelsimpact voor de landbouwinspectie, de inspectie dierenwelzijn of de inspectiediensten binnen het beleidsdomein omgeving.